

Kvarteret Victoria rf

Adress: c/o SSC Pb 235, Nylandsgatan 17B, 00180 Helsingfors
Kontakt: Ombudsman Max Arhippainen
Telefon: 050 3061556
E-post: max.arhippainen@elisanet.fi
Registernummer: 201.938
FO-nummer: 2281195-5

Till Stadsstyrelsen i Helsingfors
c/o Fastighetsverket, Mikael Nordqvist

Ärende: Anhållan om tomtreservering

I avsikt att etablera ett svenskt centrum där boende, kultur och service samlas i samma kvarter på Busholmen anhåller Föreningen Kvarteret Victoria rf i enlighet med de förhandlingar som förts med Helsingfors stads fastighetsverk om att få reservera kvarteret 20817 i 20. stadsdelen Västra hamnen.

1. Projektets bakgrund och organisering

Erfarenheten visar att nya bostadsområden nära havet har lockat svenskspråkiga invånare. Den nya stadsdelen i Västra hamnen kommer att vara en viktig del av det växande tvåspråkiga Helsingfors. De svenskspråkiga invånarna behöver samlingsplats där intresset för språket är levande, och där kultur och service erbjuds på svenska. Ett öppet kultur- och servicecentrum skulle dessutom vitalisera hela den nya stadsdelen, för alla dess invånare, oberoende av språk. Det centrala läget gör att centret också riktar sig till en bredare publik än bara invånarna i stadsdelen.

Mot den bakgrunden föddes idén om kvarteret Victoria. I juni grundade ett antal privatpersoner föreningen Kvarteret Victoria rf., vars syfte är att "främja grundandet och upprätthållandet av ett svenskt kultur-, boende- och servicecenter i Helsingfors". Föreningen har under sommaren och förhösten kartlagt olika institutioners intresse att delta i projektet. Utredningen visar att det finns goda förutsättningar att fortsätta planeringen av projektet och förverkliga det. I redogörelsen nedan finns de tills vidare vidtalade samarbetsparterna uppräknade.

Föreningen Kvarteret Victoria rf kommer tillsammans med de övriga intressenterna att senare ta ställning till vilken organisation som är ändamålsenlig för att konkret driva projektet vidare.

2. Innehåll och samarbetsparter

2.1 Kultur och aktivitet i centrum

Kvarteret skall utgöra ett centrum för svenskspråkig kultur- och organisationsverksamhet. Både till allmänheten riktade utrymmen och normala kontorsutrymmen ryms inom ramen för kvarteret. Bland de i detta skede planerade verksamhetsformerna ingår:

a) Teater

En teaterscen planeras utgöra kärnan i kulturutbudet. Föreningen diskuterar med *Fonden för kultur- och utbildningsinvesteringar inom Svenska Kulturfonden* om att finansiera scenen, för att sedan hyras ut till en institutionell teater eller för mer projektbaserad verksamhet.

Föreningen har föreslagit för *Unga Teatern* att den skulle koncentrera sin verksamhet i Helsingfors till kvarteret och ta huvudansvaret för driften av teatern, gärna så att andra teatergrupper kunde knytas till scenen.

b) Centrum för de visuella konsterna

Centret planeras tillsammans med stiftelsen *Pro Artibus*, som också har förklarat sig villig att delta i den konstnärliga utformningen av de publika utrymmena, samt skapa former för konstutställningar i dessa.

I detta centrum ingår även konstnärateljéer och ateljébostäder. Dessa finansieras av privata investerare och av allmännyttiga institutioner. Föreningen har diskuterat med *Svenska Kulturfonden* och *Svenska Litteratursällskapet* om att den *Standertskjöldska fonden* skulle finansiera en del av ateljéerna.

c) Verksamhetscentrum för Marthaförbundet

Finlands svenska Marthaförbund är intresserat av att diskutera både att flytta sitt kansli till kvarteret och att inrätta ett Marthacenter med provkök i samband med det, som samtidigt kunde ta ansvaret för serveringen och verksamheten i kvarterets gemensamma utrymmen.

d) Ungdomsverksstaden Sveps

Svenska folkskolans vänner och *Svenska studiecentralen* är intresserade av att bereda plats för och utvidga sin ungdomsverkstad *Sveps* i kvarteret. Sveps är den enda svenska ungdomsverksstaden i huvudstadsregionen.

e) Övrigt

Utrymmen kan också reserveras för andra kulturaktiviteter, till exempel inom musik och media. Då planeringen fortsätter utreder föreningen Kvarteret Victoria också andra organisationers intresse för att etablera sig i kvarteret. Bland annat *Finlands Svenska Idrott* har tillfrågats.

2.2 En plats att träffas

För att garantera att kvarteret blir en levande miljö borde gemensamma, för allmänheten öppna utrymmen skapas. Dessa behöver ändamålsenliga kafé- eller utskänkningsutrymmen, som också kunde fungera som teaterns foajé, och vars kabinett kan tjäna som mötesutrymmen för organisationer i och utanför kvarteret.

Marthaförbundets Marthacentrum skulle som ovan nämndes ha ett provkök. Förbundet är intresserat av att ta ansvar för serveringen och verksamheten i de gemensamma utrymmena.

2.3 Bostäder i en levande miljö

Kvarteret skall vara en levande boendemiljö.

För institutionella placerare kan kvarteret erbjuda ett utmärkt investeringsobjekt i form av hyresbostäder för hushåll som är intresserade av en svensk boendemiljö.

Pensionsförsäkringsbolaget Veritas har uttryckt intresse för diskussioner om en betydande bostadsinvestering i kvarteret.

Föreningen diskuterar också bostadsplaceringar med andra institutionella placerare.

Också institutioner som erbjuder olika slags socialt specialboende kan delta. *Helsingfors stads socialverk* har uttryckt intresse för diskussioner om att inrätta serviceboende för svenskspråkiga invånare i den mångkulturella miljö som kvarteret erbjuder. Föreningen diskuterar även motsvarande satsningar med privata och allmännyttiga institutioner. Dessutom kan kvarteret erbjuda en attraktiv miljö för fonder och stiftelser som skall erbjuda boende åt särskilda yrkesgrupper.

Intresserade hushåll och institutioner erbjuds också möjlighet till ägobostäder.

Preliminärt utgår planeringen från att minst en tredjedel av bostadsytan reserveras för privat finansierat boende, medan resten reserveras för hyres- och olika slags specialboende.

2.4 Samhällsservice på svenska

Där det finns svenskspråkiga invånare måste det också finnas samhällsservice. Den sannolika stora svenska inflyttningen till stadsdelen – inte bara till Kvarteret Victoria – skapar utan vidare behov såväl av svensk dagvård som av en svensk skola. Dessa kan naturligt integreras i Kvarteret Victoria.

Helsingfors stads socialverk har ställt sig positivt till fortsatta diskussioner om dagvården. Ledningen för *Helsingfors stads utbildningsverks svenska linje*, som i framtiden sannolikt kommer att överta ansvaret också för svensk dagvård, samt förtroendemannedningen i *utbildningsnämndens svenska sektion*, är också beredda att utreda etableringen av svensk dagvård och skola i kvarteret.

3. Placering och utrymmesbehov

3.1 Önskad placering

Den verksamhet som planeras i Kvarteret Victoria riktar sig till en bredare publik än bara invånarna i stadsdelen. Därför borde kvarteret placeras centralt, närmare bestämt vid Medelhavsgatan.

Kvarteret 20817 skulle vara idealistiskt genom att det ligger i korsningen av stadsdelens huvudstråk och Godahoppsparken, samt är lämpligt med tanke på kommunikationerna. Närheten till parken är önskvärd också för att underlätta utåtriktad verksamhet i teatern, centret för visuell konst och Marthacentret. Också den planerade skolan och daghemmet skulle gynnas av närheten till parken.

Om Kvarteret Victoria på detta sätt placeras tillräckligt centralt skulle den levande miljön bidra till att göra centrum av Busholmen som helhet mera levande.

3.2 Preliminär skiss över utrymmesutnyttjandet

Teatersalongen skulle inrymmas i en fristående byggnad in mot kvarterets inre, vilket också motiverar önskemålet om att reservera hela kvarteret.

De gemensamma för allmänheten öppna utrymmena, i vilka teaterns foajé ingår, skulle företrädesvis placeras i kvarterets nordöstra hörn, mot Godahoppsparken och Medelhavsgatan. I dessa ingår också kafé- eller utskänkningsutrymmen. Marthaförbundets verksamhetscentrum skulle placeras i omedelbar anslutning till dessa, och ges en synlig närvaro i gatuplanet.

Den övriga utåtriktade verksamheten samt organisationernas kontorsutrymmen skulle i första hand placeras i de lägre våningarna mot Medelhavsgatan och Godahoppsparken. Synlig närvaro i gatuplanet reserveras för ungdomsverksamheten Sveps och andra institutioner som har behov och intresse av att vara direkt tillgängliga för allmänheten.

Centret för visuell konst och ateljéerna skulle i huvudsak placeras i översta våningen i de flyglar som riktar sig mot norr och/eller öst. De gemensamma publika utrymmena i gatuplanet kan i någon form utnyttjas för centrets utställningsverksamhet.

Skolan och daghemmet kunde lämpligen placeras nära eller i hörnet av Godahoppsparken och Busholmsgränden. Så kunde ett för dem lämpligt rekreativt område skapas på innergården, samt närhet till parken tryggas.

De övre våningarna i hela kvarteret utgörs av boende, flyglarna mot Livornogatan och Busholmsgränden i huvudsak. Om socialverkets tanke om svenskt serviceboende förverkligas (antingen i egen regi eller integrerat i den övriga förvaltningen av kvarteret), kunde en lämplig del av dessa flyglar reserveras för ändamålet, till exempel i hörnet av dessa.

3.3 Uppskattning av utrymmesbehovet

Sammanfattningsvis uppskattar föreningen att alla de sammanlagda verksamhets- och kontorsutrymmena tillsammans med bostäderna skulle fylla hela kvarterets dryga 20 000 m².

Den exakta fördelningen mellan publika utrymmen, kontor, hyres- och ägoboende, samt behovet av korrigeringar i stadsplanen, måste preciseras senare då intressenternas önskemål preciseras.

4. Sammanfattning

Åt Helsingfors stad erbjuder Kvarteret Victoria en möjlighet att trygga en mångkulturell och sektoröverskridande levande miljö i en framväxande ny stadsdel. Genom att erbjuda mångsidiga kulturtjänster, och genom att placera till allmänheten riktad organisationsverksamhet och service i centrum av Busholmen, skulle kvarteret Victoria bidra till att vitalisera hela området redan medan det håller på att växa fram.

Föreningen Kvarteret Victoria rf hoppas på en positiv inställning från stadens sida till planerna på ett nytt levande centrum på Busholmen.

Helsingfors den 15 oktober 2009,

Föreningen Kvarteret Victoria rf, genom

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Max Arhippainen
ombudsman